

EXPLORADORS

LES VALLS CATALANES

«UN MISSATGE QUE FA
BALLAR EL CAP!»

A CERET

PÚBLIC FAMILIAR
ELS PETITS DETECTIUS DEL PATRIMONI

**VILLES
& PAYS
D'ART &
D'HISTOIRE**

Els petits detectius del patrimoni us presenten

«Venite Ceretens, leo factus est gallus» Un missatge que fa ballar el cap!

...una altra investigació, aquesta vegada a Ceret, per a la Laia, en Ruc i en Pol, els Petits Detectius del Patrimoni de les Valls Catalanes.

La Laia, en Pol i en Ruc han trobat en una llibreria un lot de postals antigues. Quan comencen a llegir-les, intrigats per la troballa, topen amb el missatge:

« Venite Ceretens, leo factus est gallus » escrit en una postal que ve de Ceret.

Què deuen voler dir aquestes paraules?

Els nostres Petits Detectius del Patrimoni decideixen aleshores visitar Ceret per tal de resoldre aquest misteri. Acompanya'ls! Necessiten la teva ajuda!!!

Direcció Ceret!

Objectiu: trobar Ceret al mapa.

L'única informació de què disposen els Petits Detectius: Ceret està situat entre Morellàs i Arles de Tec. Ajuda'ls a localitzar la vila en el plànol i encercla-la.

Sabies que...?

El nom « Ceret » està relacionat amb el d'un poble preromà, els « Kerretes », que habitaven les valls situades més amunt, i significa « habitant de les muntanyes ». És probable que el nom de la ciutat dels « Kerretes », adaptat al llatí pels romans, es convertís en la Ciutat dels « Cérètes » i després en la vila de Ceret. I les cireres, què hi tenen a veure amb tot això? Aquest nom, té cap vincle amb la vila? Tot i que els dos mots s'assemblen, ha estat la casualitat la que ha fet de Ceret la capital d'aquesta fruita tan bona!!

Els llocs de la investigació

Molt bé!!!

Si llegeixes aquestes paraules és perquè has trobat Ceret al mapa.

Aquí tens el plànol del Petit Detectiu que t'ensenyà els llocs on has d'anar a investigar amb la Laia, en Pol i en Ruc.

A Ceret, els noms dels carrers són en francès: *rue* vol dir carrer, *place*, plaça i *avenue* vol dir avinguda... Ara sí! Ja no t'hi perdràs!

Per a la teva primera missió hauràs d'anar al núm.
1 de l'avenue Georges Clémenceau (n.1 del plànol).

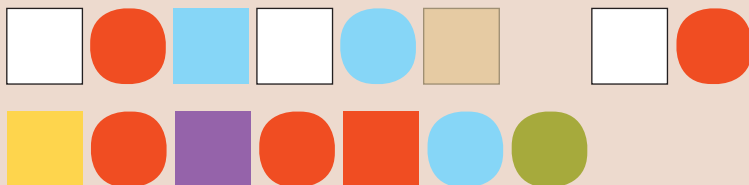
Missió n.1

Dos artistes a Ceret

En aquesta plaça hi trobaràs una estàtua anomenada *La Catalane assise (La Catalana asseguda)*.

Descobreix a qui està dedicada aquesta escultura i escriu el seu nom aquí dessota:

Ara fixa't en la signatura de l'artista que ha realitzat aquesta escultura i anota'l a continuació:

En la teva aventura t'has de fixar en la norma de colors i formes. Cada forma d'un color concret correspon a una lletra de l'alfabet que et permetrà desxifrar el misteriós missatge de la missió 7. Les caselles blanques poden correspondre a qualsevol lletra.

Per exemple:

 = W però = Y

Per a la teva propera missió, has d'anar a davant de la Capelleta, a la cruïlla entre l'avenue Michel Aribaud i la rue Pierre Rameil (n.2 del plànol).

Sabies que...?

Aquest escultor va realitzar aquesta obra el 1923, en homenatge al seu amic músic. Aquests dos artistes són, juntament amb Frank Burty-Haviland, els primers que arriben a Ceret, el 1910. És gràcies a ells que la vila es va convertir en una ciutat d'artistes durant tot el segle XX, ja que van impulsar l'arribada de pintors tan il·lustres com Pablo Picasso, Chaïm Soutine o Antoni Tàpies.

Missió n.2

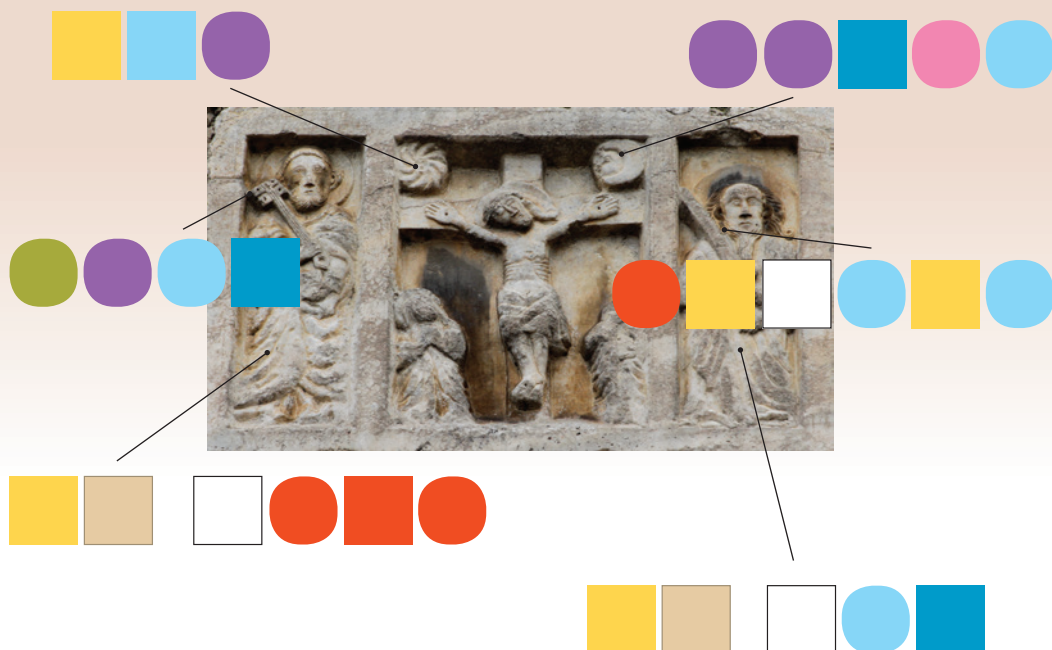
El sol es troba amb la lluna...

Si mires al teu voltant, veuràs el sol i la lluna alhora! I tant, això és possible, però no pas al cel!

Per respondre aquest enigma, cal que aixequis una mica el cap.

A la façana de la Capelleta, en una escultura en baix relleu, hi ha representats diversos personatges, però també objectes, així com la lluna i el sol.

Els has trobat? Genial! Ara situa al lloc que els correspon els següents noms: *St Pau, espasa, lluna, sol, clau, St Pere*

Continua la teva aventura i vés fins a la place Picasso, dita també la place des Arcades (n.3 del plànol).

Missió n.3

El cubisme i l'aigua!

Però on és la font? Busca-la bé, està amagada darrere de les arcades!

On és aquest cap? Reconeixes el personatge que representa? Sí, ben cert! És Picasso, l'autor de l'obra que hi ha al centre, *La Sardane de la Paix (la Sardana de la pau)*.

Abans que res, per ajudar als Petits Detectius del Patrimoni, cal que els diguis de quin material està fet aquest cap.

Omple els requadres de color i després encercla la resposta correcta.

Tocar aquest cap porta bona sort! I, a més, el teu gest permetrà de polir-lo! Fixa't com els seus cabells són molt més brillants que el seu rostre!

Continua encara a la font, on es poden observar diverses representacions d'animals. Els sabries identificar? Relaciona les fotos de detalls dels animals d'aquí dessota amb el seu nom:

Peix

Senglar

Òliba

Guineu

Sabies que...?

Aquestes arcades estan a l'emplaçament de les antigues muralles de la vila. A la base de les torres pots veure les antigues espitlleres, vora del sòl, així com les imposants pedres que daten de l'edat mitjana. Aquestes torres corresponen a la Porta d'Espanya. I sí, a Ceret, a l'edat mitjana, hi van existir dues portes per entrar a la vila: la Porta d'Espanya i la Porta de França, una orientada cap a Espanya i l'altra cap a França. Veuràs la segona porta en la missió

n. 6.

Missió n.4

Sensibilitat d'artista!

Vés fins al final de la plaça de la Liberté.

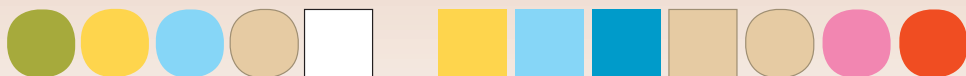
Has esbrinat a quina estàtua correspon aquesta foto?

És el monument als morts de Ceret. Va ser realitzat per un important escultor català: Aristide Maillol.

Aquesta obra es diu *La Douleur (El Dolor)*. És un homenatge a totes les dones que durant la guerra van patir, mentre els homes lluitaven al front...

Al voltant de la plaça hi ha nombrosos panells amb representacions dels quadres pintats pels artistes.

Davant del núm. 12 de la plaça des Tilleuls hi ha un panell que mostra l'indret exacte on el quadre *La rue Maillol à Céret (el carrer Maillol de Ceret)* va ser pintat. Si el compares amb l'actualitat, ets capaç de reconèixer el carrer? Quin és el nom de l'artista?

Per a la teva propera missió has de baixar per la rue de la Fusterie i aturar-te a la primera cruïlla que trobis (n.5 del plànol).

Sabies que...?

Sabies que hi ha artistes que expressen les seves emocions mitjançant la pintura? Són els anomenats «pintors expressionistes». Quan va arribar a Ceret, entre 1919 i 1922, aquest artista va pintar més de 200 quadres! Voltava per la vila i per la muntanya fins que trobava el lloc que li interessava i llavors s'hi instal·lava i hi pintava durant hores... Trobaràs les seves nombroses obres als panells repartits per la vila.

Missió n.5

Xifres, lletres, i una mica d'atenció...

En aquesta cantonada s'hi creuen molts carrers!

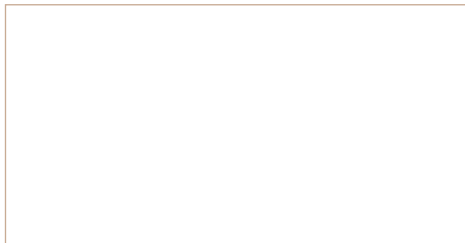
Aixeca una mica el cap i mira bé per tot arreu, trobaràs la data 1846 gravada en una pedra d'angle, envoltada pels dos noms dels antics propietaris de la casa.

Dibuixa les dues eines que es veuen a sota de la data.

Quines dues eines són?

1

2

Ara, baixa per la rue du Commerce i busca les altres dates situades davant per davant. D'entre les següents opcions, quines són les tres dates que has trobat en aquest carrer? Encercla la resposta correcta...

1 1905-
1877 1846

2 1848-
1911 1872

3 1846-
1912 1872

4 1814-
1977 1846

Per a la teva propera missió, has d'anar a la place de la République, a dalt de tot de la rue du Commerce (n.6 del plànol).

Missió n.6

Un sol llapis, sí! Però quants artistes!

Admira els enormes plataners que envolten aquesta bonica plaça.

T'has fixat en la Porta de França amb les seves dues torres? I la magnífica façana esculpida? És la façana de la casa Companyo, una important família de la vila de Ceret que, al segle XIX, va voler mostrar la seva riquesa als ceretans tot decorant la façana amb terra cuita! Avui en dia aquest edifici acull la mediateca Ludovic Massé. Busca per la plaça un llapis a sobre del qual estan escrits els noms de grans artistes que van venir a Ceret. Copia a continuació el nom de l'artista situat entre Barceló i Maillol.

Per acabar la teva investigació, véu cap a la place des Neuf Jets, per la rue du Vieux Céret (n.7 del plànol).

Missió n.7

El missatge misteriós

Qui s'hauria pogut imaginar que hi hagués una plaça tan gran al mig del poble, amb aquests plataners tan enormes?

Mira't bé la postal. Sí! Aquesta era la plaça principal de la vila, on els habitants es trobaven. I també era la plaça del mercat!

I, per cert, com es diu aquesta plaça en català?

Busca quina placa indica el nom de la plaça i encercla la resposta correcta:

1

2

3

4

Ja ho tens? Perfecte, així doncs, has trobat la traducció al català de la « Place des neuf jets ».

Però...per què té aquest nom?

Compta per quants llocs veus que surt aigua de la font, per la boca d'un animal.

Reconeixes aquests animals? Hi ha diversos:

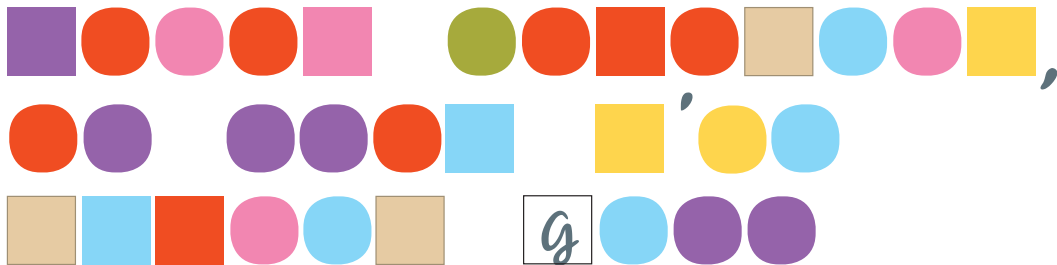

i un:

Gairebé has acabat la teva investigació. Només et falta trobar el significat de la frase misteriosa.

Ajuda't amb les lletres que has anat trobant en les anteriors missions:

I doncs, què vol dir aquesta frase?

Sabies que...?

Has de saber que aquest lleó ha estat un emblema dels canvis polítics del territori. Al segle XV, el rei d'Espanya, en motiu de la creació del seu regne, va fer coronar la font amb aquest lleó, símbol del seu país, i va orientar la seva cara cap al sud, cap a Espanya. Però al 1659 (Tractat dels Pirineus), quan la vila esdevé francesa, es va girar el lleó cap a França i és en aquest moment que es va fer inscriure al sòcol la frase: «Venite Ceretens, leo factus est gallus», per tal de reforçar l'empremta francesa sobre la població local. I, evidentment, el mot Gallus significa gall en llatí, i el gall és el símbol de França!

Perfecte! Gràcies a tu els Petits Detectius del Patrimoni han aconseguit desxifrar el missatge misteriós. Ara et toca a tu inspeccionar la font per descobrir on està gravat aquest missatge!

Solucions
Missió 1: Dèodat de Séverac / Manolo. Missió 2: sol / lluna / clau / espasa / St Pere / St Pau.
Missió 3: bronze (encercclar) / pedra / 1. oliba, 2. senglar, 3. guineu, 4. peix.
Missió 4: Chaïm Soutine. Missió 5: 1. escaire, 2. compàs / n.º 3. Missió 6: Founquet.
Missió 7: n.º 2 Plaça dels Nou Raïgs / dracs, lleó / « Venit Ceretans, el lleó s'ha tornat gall »
/ inscripció gravada a sobre del sòcol que sosté el lleó.

«EL BROLLAR TRANQUIL I PERPETU DELS SEUS NOU RAIGS HI POSA UNA NOTA CALMANT I SOMIADORA»

Louis Amade (extret de
La Mecque du cubisme,
Yves Duchâteau)

Aquest llibret-joc us ha agradat?

Busqueu altres aventures dels Petits Detectius del Patrimoni, la Laia, en Pol i en Ruc, al territori del País d'Art i d'Història Transfronterer. Ja existeixen molts llibrets-joc però, estigueu atents, n'hi haurà d'altres. Els podeu descarregar a la nostra pàgina web (www.vallscatalanes.org) i també els trobareu a les oficines de turisme i als ajuntaments del territori. Demaneu-los!

MÉS INFORMACIÓ:

País d'Art i Història Transfronterer Les Valls Catalanes

7 plaça del Firal
66230 Prats de Molló - La Presta
(França)

Tel. 0033 4 68 83 99 49

informacio@vallscatalanes.org

www.vallscatalanes.org

[facebook.com/PAHTlesvalleescatalanes](https://www.facebook.com/PAHTlesvalleescatalanes)

[@paht_valls_catalanes](https://www.instagram.com/paht_valls_catalanes)

Office de tourisme Intercommunal
du Vallespir

5 rue Saint-Ferréol, 66400 Céret

0033 (0) 4 68 87 00 53

accueil@tourisme.vallespir.com

www.vallespir-tourisme.fr

Realització:

Servei educatiu del PAHT – 2020

Crèdits fotogràfics: © PAHT

Il·lustracions dels personatges:

Cécile Bouthéon.

Disseny gràfic portada:

DES SIGNES studio Muchir Desclouds.

Maqueta: Treelike.

Les Valls Catalanes pertanyen a la xarxa estatal francesa de les Viles i Països d'Art i d'Història. És el

primer País d'Art i d'Història Transfronterer d'aquesta xarxa estatal. Està constituït per 31 municipis catalans (24 de la Catalunya Nord i 7 de la Catalunya Sud). Aquesta particularitat permet proposar activitats en francès i en català a ambdues bandes de la frontera catalana. Aquestes activitats estan destinades al públic familiar, escolar, als joves i als no tan joves, en grup o pel seu compte. El seu equip resta a la vostra disposició per a qualsevol projecte cultural, sobretot transfronterer! Contacteu-nos!

El Ministeri de Cultura francès, mitjançant la Direcció General de Patrimoni, atorga la denominació de Viles i Països d'Art i d'Història als ens locals que dinamitzen el seu patrimoni.

El ministeri garanteix la professionalització dels guies i dels dinamitzadors de l'arquitectura i del patrimoni i la qualitat de les activitats que s'hi realitzen.

Ben a prop, a la regió d'Occitània, altres territoris i viles tenen aquesta marca distintiva; trobareu la llista a www.vpah.culture.fr i www.vallscatalanes.org.

Diputació de Girona

Generalitat de Catalunya
Departament d'Afers i Relacions
Institucionals i Exteriors
i Transparència

Interreg POCTEFA PATRIMC@T

UNIÓN EUROPEA
UNION EUROPÉENNE

Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER). El projecte PATRIMC@T està cofinançat al 65% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) a través del Programa Interreg V-A Espanya-França-Andorra (POCTEFA 2014- 2020). L'objectiu del POCTEFA és reforçar la integració econòmica i social de la zona fronterera Espanya-França-Andorra. El seu ajut es concentra en el desenvolupament d'activitats econòmiques, socials i mediambientals transfrontereres mitjançant estratègies conjuntes a favor del desenvolupament territorial sostenible.

Amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Amb el suport del Departament de Cultura i el d'Afers, Relacions Institucionals, Exteriors i Transparència de la Generalitat de Catalunya.